

42

HM Békelt. cs.
7. dob.

A/XIV/G.

Hadtörténelmi Intézet
tulajdosa

Valószínűleg: Demeter Béla ^B

JEGYZETEK A MAGYAR - ROMÁN BÉKERENDEZÉSHEZ.

Jegyzetek a magyar-román békerendezéshez.

Közvetlenül az első világháborúnak befejezése után az európai biztonsági politika alapvető problémája volt : megakadályozni a germán imperializmus korlátlan, egész Európát hatalma alá tipró szándékait.

Az európai biztonsági politika élharcos szerepét Franciaország vállalta. Mivel a német politika gazdasági és katonai szempontból Európa leggyengébb pontját a Dunamedencét igyekezett gazdaságilag és katonailag átkarolni, ezért az új francia biztonsági koncepció ebben a térségben igyekezett valami új rendező gondolatot hozni a kis Antant felállításával. Itt kezdődött a francia politika balfogása, amely Európa függetlenségét kívánta képviselni.

A trianoni békével a francia hatalmi politika felbontja a történelmi Magyarország állam- és területi szerkezetét. Súlyos balfogás volt, amely problémák nem ismeréséből eredt. A békerendezők hiányos történelmi ismereteik folytán Magyarország felett, mint szándékos háborus főbűnös felett ítélkeztek. Nem vették figyelembe, hogy a Habsburgok uralmáig Magyarország nemcsak Európát, hanem a dunamedencét is eredményesen védelmezte meg saját népe megtizedelése árán is az Európa függetlensége ellen törő bármilyen nagyhatalmi szándék ellen /: német császárság, ozmán birodalom. :/

Négyszázéves Habsburg uralom felőrölte a magyar népi erőket és kipusztította azt a magyar vezető osztályt, amely a magyar történelmi hivatás öntudatos hordozója volt. Megindult Magyarország lelki, gazdasági kolonizációja. A Habsburgok nagyszámu német elemeket telepítettek be az országba, s ez a politikai kolonizáció a bach korszak után sem ért véget. A sváb és szász százazrekből az osztrák németesítési politika kiépítette a magyar állam apparátus vezetésében a maga megbízható bázisait. Ezt a szempontot a trianoni békerendezés nem vette figyelembe és "Magyarországot, mint meggyőződéses német hatalmi támaszpontot kezelte. Nem vette figyelembe Magyarország történelmi szerepét s ahelyett, hogy a magyar népi erők felszabadításával teremtett volna oly erős bázist " a drang nach Osten"-nal szemben, Magyarországot népi és területi vonatkozásban szétdarabolta.

Magyarország a germán imperializmus második kísérletével szemben sem tudta a fenti okokból európai történelmi hivatását betölteni.

A nagy demokráciák a világ problémáinak egységét új jelszavakban fogalmazták meg: a béke, a háború, a világgazdaság oszthatatlan. Ez annyit jelent, hogy a világ békeművének, politikai, vagy gazdasági rendszerének szerkezetében bárhol beáll egy parányi kis törés, vagy hiba, az egész világot behálózó konstrukció mechanizmusa megáll, ill. felborítja az együttműködés lehetőségét.

Leszűkítve a világ politikai problémáit a dunamedence térségére, az eddigi béketárgyalási anyagból, valamint a magyar kormány béketervezeteinek kísérleteiből azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy míg egyfelől a nagyhatalmak éppen úgy nem látják a dunamedencei kisépek együttműködésének Európát egységbe fogó jelentőségét, mint ahogy másoldalról a magyar kormány ennek tanulságát nem vonta le és nem tudta eddig a magyar problémát az európai, illetve a világbéke rendezésének horizontjába beállítani egy olyan koncepciót sugalmazni a rendező nagyhatalmak számára, amely koncepcióban a magyar kérdés nem mintegy önző, öncélú, szűkkeblű, nacionalista-sovinista igény jelentkezik, hanem logikus és észokkal bizonyítható tervként ágyazódik be az európai biztonsági szempontokba.

A hiba nem a nagyhatalmak hibája elsősorban.

Az első világháború utáni magyar propagandát és a magyar revízió megfogalmazását a magyar feudál-kapitalizmus gazdasági terjeszkedéseinek szándékai fogalmazták meg, amikor történelmi jogokra való hivatkozással kizárólagos magyar uralmi gondolatnak igyekeztek híveket szervezni a nagy-magyarországi térség viszonylatában. Ez a revizionista megfogalmazás nem volt alkalmas arra, hogy az Európát fenyegető, várható, újra éledő német nagyhatalmi törekvésekkel szemben védelmi egységbe intregnálja Európa legsebezhetőbb pontját: a dunamedence kis nemzetseinek népeit és területeit.

Nem is beszélve arról, hogy az utolsó 25 esztendő belpolitikája a magyar belső erőket egy új társadalmi és gazdasági rendezéssel nemhogy nem szabadította fel, hanem elnyomta s ezzel a megmaradt Magyarország történelmi erejét önmaga csonkította meg.

A ~~kormány~~ magyar kormányzat feladatai az európai békét rendező nagyhatalmakkal szemben az alábbiakban fogalmazható meg:

1./ A rendelkezésünkre álló adatok alapján bizonyítani kell azt az igazságot, hogy sajátos helyzetünk mértékéig úgy katonai, mint gazdasági, mint politikai téren igyekeztünk leszabotálni Németország háborus szándékait. Bizonyítanunk kell, hogy a német politika a kis szomszéd népek fegyveres erejével is készen állt a magyar államiság kereteinek felszámolására. Bizonyítanunk kell, hogy a francia Kis-Antant koncepció, mint biztonsági tervezet a szükséges beavatkozás pillanatában nemcsak, hogy felmondta a szolgálatot, hanem a szervezet egyes tagjai önző nacionalista érdekből, területi gyarapodásunk érdekében egyenesen hátbatámadták a német törekvésekkel szembenálló bázisokat, és kiszolgálták a németek hatalmi célkitűzéseit.

Bizonyítani kell, hogy a délkelet-európai kis államok a német politika ügyesen felhasználta, látásukat nemzeti önzésük táplálásával megvakította s ezáltal valamennyiök közös érdekét és biztonságát szolgálni hivatott együtt-működés minden lehetőségét feloldotta.

A magyar kormánynak megfelelő sajtó politikával le kell törnie minden olyan irányzatot, amely indokolatlan büntudatot és lelki bénultságot igyekszik beoltani ebbe a nemzetbe s ki nem deríthető szándékokból mindent elkövet, hogy a magyarság ön-ön magát állítsa a vádlottak padjára, elvállalja azt az aljas szerepet, hogy ön-ön magával szemben fogalmazza meg vádiratát és maga ellen kierőszakolt hamis adatokkal és beállításokkal ön-ön maga ellen marasztaló ítéletet kérjen.

A kintről jelentkező háborus vádakkal szemben őszintén és bátran fe kell vetni a kérdést: hogyan viselkedett volna Amerika, ha a szomszédságában /:Magyarország és Németország arányait tekintve:/ egy egy milliárd és száz milliónyi német nagyhatalom terpeszkedett volna és ha az amerikai némettség az U.S.A. közigazgatásának közigazgatásának kormányzásának, hadseregének közvéleményt formáló intézménye vezető állásainak 70-80 százalékát tartotta volna kezében.

Bizonyítanunk kell, hogy a magyar demokrácia az egyenjogúság elve alapján, épen a faji politikát mellőzve a svábságot is beengedte minden vezető állásba. Az aggodó ellenvéleményeket a liberális eszmeáramokat elfolytotta. A sváb kisebbség Magyarországon veszedelmet jelentett, mert ennek a kisebbségnek nagy rokonai. Magyarországon közvetlen szomszédságában hatalmas

birodalomban tömörültek. Ez a birodalom a magyarországi sváb-
ság nagy többségét centrifugális elemekké mozgósította abban a
pillanatban, amikor a nagy német birodalom elindította az egész
dél-kelet Európát behálózó penetrációját. Ezzel az ötödik had-
oszloppal a kis magyar nemzet elbánni nem tudhatott! A következ-
ményekért nem lehet a magyar népet, a dolgozó milliókat megbün-
tetni, mert a magyarság végkép kiábrándulna a nyugati demokráciák
igazságot hangoztató jelszavaiból és életelveiből.

Bizonyítanunk kell, hogy a német erő újra éledni fog. A német
lelkekben változatlanul szunnyad az a gondolat, hogy ők kulturájuk-
nál, gazdasági potenciájuknál, nagy tömegüknél fogva egyedül elhi-
vottak, egyenesen predesztináltak Európát német vezetés akatt egy-
ségbe fogni. Az az Ausztria, amely óriási többséggel szavazta meg
a náci német birodalomhoz való csatlakozást, s teljes népi erejét
odaadta a német háborus gépezet számára, továbbá résztvett az eu-
rópai Oroszország s a többi államok katonai kirablásában, ma szin-
te hihetetlen gyorsasággal éled ujja és jelentős területi követel-
lések igényével lép fel Olaszországgal és Magyarországgal szemben.
Az ausztriai németiség lelkes csatlakozása a náci német birodalom-
hoz könnyen kianalizálható lelki gyökerekből táplálkozott. Az oszt-
rák-magyar monarchia szétbomlásával harmadrangu szerepre ítelt
ország németiség a nácizmus délkelet felé törő imperializmusá-
ban teljes értékű kárpótlást és lehetőséget talált, német népisé-
gének kiélésére és a gazdagnak ígérkező zsákmányból való bőséges
profitálására.

Sopron és a Burgenland követelése a náci megfogalmazás után
ruhát cserélt és demokratikus szociálista jelszavakba kendőzött
jelentkezik az önmagát marcangoló, alélt magyarság legnagyobb meg-
döbbenésére. Mi más ez mint a német imperializmus részleges meg-
jelenése új köntösben? Tudvalevő, hogy a burgenlandi és Sopron-
környéki német elemeket a Habsburg-német imperialista politika
éppen a magyarság függetlenségének feloldására telepítette be
Magyarországra.

A vezérgondolat az, hogy a dunamedencét felégető nagyhatalmi
aspiráció összetört, de nem semmisült meg. Ugyanaz az állapot kö-
vetkezett be, ami jellemezte délkelet Európát az első világháború
befejezése után. A párizsi tárgyalások és a magyar kormány kísér-
letei arra mutatnak, hogy újra fenyeget egy balkezes behozhatat-
lan veszedelme.

A magyar kormány felül kell emelkedjen a kizárólagos magyar szempontokon, sőt az elszakított magyar kisebbség demokratikus jogainak intézményes biztosításán és olyan rendező gondolattal kell fellépjen a nagyhatalmak előtt, amely világossá teszi, hogy a magyar kérdést elszigetelni nem lehet, hanem szervesen kell beépíteni Európa biztonságának és egységesítésének művébe olyképen, hogy a magyar nemzet integráló hivatását betölteni tudja.

Fel kell világosítanunk egy ilyen béketervezetben a nagyhatalmakat a magyarság egyensúlyozó történeti szerepéről. Ez a szerep: gát az újra életre tört német imperializmussal s Európát fenyegető minden kizárólagos egyeduralmi cselekvéssel szemben.

A két világháboruban gazdaságában és népi erejében megtizedelt magyarság egymagában etre a történelmi kiegyensúlyozó szerepre már erőtlenné vált. Amikor Erdély megszállására könnyelműen vállalkozott az akkori kormány, ezt megelőzően kellett volna leszámítolnia belső erőink elégtelenségét. Nem tette meg. Súlyos tanuságok árán a mai magyar vezetők kell megvonják a fenti mértéket. Vagyis bizonyítanunk kell, hogy a dunamedencei történelmi kiegyensúlyozott szerepre, egy újraéledő német imperializmus elhatárolására, Európa egységének ezen a területen való megvalósítására a magyarság maga mellé kell szervezze bármily áldozatok árán a románságot.

A béketárgyalásokon Erdély "egyoldalú elintézése fenyegető" Triest kérdésénél a néprajzi elvek alkalmazása nyomult előtérbe. Erdély vonatkozásában ezt a megoldást is elvetették. A néprajzi megoldásnál még előbbre volna a gazdasági egység gondolatának alkalmazása, amely a széttöredezett Európát nagyobb egységbe foglalná. Ez az sem érvényesült. Nem lett figyelembe véve, hogy egy magasabb kulturájú népet kívánnak odadobni egy alacsonyabb műveltségű, mohó nacionalizmussal telített, ebből folyóan ha más nemzetiségről van szó, a demokratikus emberi jogokat mellőző néppuralma alá.

A világ gazdaság szempontjából, amely a különböző kontinenseken immár a politikai és gazdasági anarchia jeleit mutatja, Európa egységesítése elsőrendű horderejű. Európa gazdasági egységének kialakulását állandóan nagyhatalmi törekvések fenyegetik, amelyek véres valóságát a nácizmus kitörölhetetlenül érzékeltette. Ennek a versengésnek első számu áldozatai a kis nemzetek. Tehát

a kis nemzetek elsőrendű érdekeltjei az európai egység megteremtése és a jelentkező nagyhatalmi, német zsákmányszándékok kiküszöbölése.

Európa legveszedelmesebb tüzfészke a germánság közvetlen közelében fekvő délkelet Európa. A rendezés ezért innen kell induljon. Ebben a részleges területi rendezésben elsősorban a testvértelen románság és magyarság érdekelt.

A két népet ma Erdély problémája állítja egymással szembe, amely most már két ízben a német imperiaizmus kamatoztatott a maga javára úgy, hogy mindkét nép hatalmas gazdasági és népi erőtalálékjait kellett feláldoznia. A nagy német politikai Erdéllyel vert éket a két nép közé akadályozta meg, hogy stabilizálódjék délkelet Európa, amely bázisul szolgálhat Európa békéjének megépítésére.

A román, magyar béke négyszázezer négyzetkilóméter területen harminc milliós népi tömböt foglalna össze, amely gazdaságilag Európa legéletképesebb, leggazdagabb, legautarkabb, tehát legfüggetlenebb államszövetséget jelentené.

Ennek feltétele az Erdély kérdés rendezése. A romániához való csatolás egy oktan és célra nem vezető magyar iredentizmust hivna életre és mélyitené a közös román-magyar történelmi hivatás közé ásott szakadékokat. A magyar kormány béketervezete viszont megcsonkítja Erdély népi- és területi-részekre bontásával ugyan ezt a közös román-magyar történelmi hivatást, amelynek integráns tényezői Erdély területe és magyar-román népisége.

A lakosság csere felvetése nemcsak ezt a történelmi koncepciót aknázza alá, hanem felrugja azokat az elsőrendű és vita tárgyává továbbá erőszakos megoldások tárgyává nem tehető demokratikus emberi jogokat, amelyeknek biztosítása megvédése céljából a szövetséges nagyhatalmak tengernyi vért áldoztak és amelyet az új világrendezés szemt és sérthetetlen alapjaivá deklaráltak.

A kormánynak az a terve, hogy ugyanannyi román kerüljön magyar fennhatóság alá, mint amennyi magyar maradna román uralom alatt, világosan kifejezésre juttatja azt, hogy nem az együttműködésre talált megoldást, hanem a retorzív eszközök lehetőségét kívánja a maga számára biztosítani. Ez a gondolat mélyen alatta marad az Európa és délkelet Európa egységét és biztonságát rendezni hivatott koncepciónak de nem is méltó az ezeréves s ezért történelmi távlatokkal rendelkező magyar politikához.

Számbelileg és gazdaságilag ki nemzet vagyunk. Létjogosultságunkat azonban Európa viszonylatában csak úgy tudjuk biztosítani és bizonyítani, ha nem vesszük figyelembe a momentán velünk szemben jelentkező kiméretlen elnyomatási törekvéseket, hanem megőrizve önmérsékletünket, - a kis népeket integráló és védő történelemrendező gondolattal lépünk fel a világ sorsát intéző nagyhatalmak előtt.

Ennek konzekvenciát, román-magyar vonatkozásban sürgősen le kell vonnunk. Ezért kérnünk kell, hogy Erdélyt sem Magyarországnak, sem Romániának odaitélni nem szabad, mert ehhez egy mély szakadékot teremtene a két nemzet között, ezzel elgáncsolná délkelet Európa egységének az alapbáziást, újra kaput nyitna a német imperializmussal szemben.

Ki kell fejtenünk, hogy Erdély 103.000 km² vagyis területe háromszor akkora, mint Belgium és 2 és félszer akkora, mint Svájc területe, lakosainak száma meghaladja Finnországét.

2
6 NO
Kérnünk kell a nemzetek szövetségét, hogy Erdélyt, mint önálló köztársaságot, örök semlegességének biztosítása és deklarálása mellett hívják életre és ékeljék be Magyarország és Románia közé.

A vezélkedésnek vége volna. Nagy német törekvések a két nemzetet egymás ellen többet ki nem játszhatnák s a román-magyar nemzet Erdély közvetítésével stabilizálná a balkáni problémát.

Az erdélyi magyarság Magyarország, - az erdélyi románság pedig Románia felé parralizálná a mindkét fél részéről jelentkező zavaró és egymást taszító nacionalista törekvéseket.

A nagyhatalmak figyelmen kívül hagyták, hogy van egy erdélyi román és magyar öntudat: transzlávizmus, amely elevenen ható történelmi tudat.

Jól látjuk, hogy a mai román politikai áramlatok, habár oly gazdaság politikai ellentétek is válasszák el egymástól, - kifelé egységet mutatnak a magyarság és minden idegen nemzetiség felszámolásának gondolatában, ezért a demokratikus emberi jogok lenini értelemben vett nemzetiség politikai biztosítására semmi garanciát nem nyújtana.

107
Az önálló Erdély köztársaság s annak örök semlegességi garanciája egyrészt a szovjet birodalom, mint a lenini nemzetiségi politika nagysikerű alkalmazójától, továbbá attól az Egyesült Államoktól kell kiinduljon, amely a demokratikus népszabadságok

erős és hatalmas védelmezőjeként jelentkeznek.

Az erdélyi mezőgazdaság egészséges kisbirtok rendszerével és szövetkezeti áldozatával teljes mértékben függetlenítené a kis köztársaság élelmiszer ellátását, ipari nyersanyagait egy belgiumi méretű középipar megteremtésére szolgálhat.

A román-magyar politikai gazdasági egység területi nagyságánál és népi tömegénél fogva alkalmas az egész Balkán pacifikálására, és ezáltal elvágna a jövőbeni jelentkező német expanzív erők felforgató szándékát Európának egy jelentős részében. Európa egy nagyrészt mentesíteni a surlódások és összeütközések lehetőségétől és a béke biztos támaszpontját képezne biztonságát kereső szovjet-orosz birodalom a világgazdaság egységét építő az Egyesült Államok számára.

